

REFERAT

for mødet den 06.03.2025, kl. 17:30 i Borgerrepræsentationens mødesal

36. Medlemsforslag om udvidelse af venskabsbyaftale mellem København, Nuuk og Tórshavn (2025-0070131) 2

36. Medlemsforslag om udvidelse af venskabsbyaftale mellem København, Nuuk og Tórshavn (2025-0070131)

Medlemsforslag

Det foreslås,

1. at Borgerrepræsentationen pålægger Økonomiforvaltningen med inddragelse af Børne- og Ungdomsforvaltningen, at udarbejde en sag til politisk behandling, som beskriver, hvordan venskabsbyaftalen mellem København og Nuuk fra 2022, kan udvides til at inkludere en forsøgsordning med skoleudflugter mellem skoleklasser i Københavns Kommune og Kommuneqarfik Sermersooq med henblik på et øget kendskab til rigsfællesskabet samt at skabe nye relationer,
2. at Økonomiforvaltningen med inddragelse af Børne- og Ungdomsforvaltningen arbejder videre på, at etablere en venskabsbyaftale med Tórshavn med henblik på at udvide forsøgsordningen med skoleudflugter til også at gælde skoleklasser i Københavns Kommune og Tórshavn Kommuna.

(Stillet af Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Alternativet)

Motivering

Vi trænger til at lære hinanden bedre at kende på tværs af rigsfællesskabets tre hovedstæder, København, Nuuk og Tórshavn og hvis vi ønsker sammenhold, så bør vi gøre mere for at mødes oftere. Det budskab vil forslagsstillerne gerne føre videre med indeværende forslag om en udvidelse af den eksisterende venskabsbyaftale som Borgerrepræsentationen godkendte i december 2022. Senest status er fra oktober 2024 (bilag).

Venskabsbyaftalen har til formål at understøtte et ligeværdigt og gensidigt værdiskabende samarbejde mellem de tre hovedstæder, og tager afhop i tre temaer: kultur, klima og unge. Det afsæt mener vi, at vi bør bygge videre på, så Grønlandsk og Færøsk ikke lyder fremmede for de unge generationer, og så vi gør vores til at understøtte en bedre kulturforståelse og nye relationer på tværs af rigsfællesskabets unge.

Derfor ønsker vi at afsøge muligheder for, om der kan etableres en forsøgsordning, hvor folkeskoleklasser i kommunen kan komme på skolerejser til Grønland og Færøerne. I den forbindelse bør Københavns Kommune understøtte faciliteringen for både københavnske folkeskoleklasser, som rejser til Nuuk eller Tórshavn, men også den anden vej, så folkeskoleklasser fra Kommuneqarfik Sermersooq eller Tórshavna Kommuna kan komme til udflugt til København. Ift. finansiering bør der undersøges forskellige mulige modeller i samarbejde med de to andre kommuner, hvor Københavns Kommune i et omfang kan understøtte realiseringen.

Indhold og format bør desuden ske i tæt dialog med relevante parter på tværs af de tre kommunerne, samt med inddragelse af fx den Grønlandske Repræsentation og den Færøske Repræsentation i København.

Beslutning

Borgerrepræsentationens beslutning i mødet den 6. marts 2025

Enhedslisten og Venstre fremsatte følgende ændringsforslag som erstatning for 1. og 2. at- punkt:

1. "at Borgerrepræsentationen pålægger Økonomiforvaltningen med inddragelse af Børne- og Ungdomsforvaltningen inden for rammerne af den eksisterende venskabsbyaftale med kommuneqarfik sermasoq at drøfte mulighederne for at etablere udvekslingsture mellem skoleklasser i København og Sermasoq. Hvis der opnås enighed om en model for udvekslingsrejser mellem skoleklasser i vores to kommuner, skal finansieringen henvises til forhandlingerne for budget 2026.
2. "at Borgerrepræsentationen pålægger Økonomiforvaltningen fortsat at afvente en genoptagning af forhandlingerne om etablering af venskabsbysamarbejde med Thorshavn kommune, som har tilkendegivet at ville række ud i løbet af 2025. I disse forhandlinger skal det også drøftes, om venskabsbysamarbejdet kan bestå af udvekslingsrejser mellem skoleklasser i de to kommuner."

Det Konservative Folkeparti fremsatte følgende ændringsforslag som et nyt at-punkt:

"at Borgerrepræsentationen pålægger Økonomiforvaltningen med inddragelse af Børne- og Ungdomsforvaltningen at udarbejde et budgetnotat til Overførselssagen, om at sende 10. klasser afsted til Kommuneqarfik Sermersooq i 2. halvår af 2025, med henblik på et øget kendskab til rigsfællesskabet samt at skabe nye relationer"

Det af Enhedslisten og Venstre fremsatte ændringsforslag blev godkendt efter afstemning med 54 stemmer mod 0. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: Ø, A, C, F, B, V, Å, I og Helle Jønch (Løsgænger)

Det af Det Konservative Folkeparti fremsatte ændringsforslag blev forkastet efter afstemning 45 stemmer mod 7. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: C

Imod stemte: Ø, A, F, B, V, Å og Helle Jønch (Løsgænger)

Radikale Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"Radikale Venstre anerkender intentionen bag Enhedslisten og Venstres ændringsforslag om at sikre, at et samarbejde sker på et gensidigt grundlag. Vi har derfor også været i dialog med den Grønlandske Repræsentation inden forslaget blev forelagt. Det er i den sammenhæng vigtigt at understrege, at forslaget netop er undersøgende, og at der ikke indgår nogle krav om et udvidet samarbejde, ligesom eventuel økonomi indgår i forvaltningens opfølgende sag som del af en tilstrækkeligt oplyst sag, hvor det selvfølgelig vil være oplagt at indtænke den videre håndtering i de kommende budgetforhandlinger, men det må der tages stilling til, når sagen forelægges. Det afgørende for os er, at forslaget lægger vægt på en tæt dialog med relevante aktører og en fælles aftale om udveksling, der kun gennemføres, hvis alle parter ønsker det, og i det omfang det giver mening."

Bilag

Bilag 1 - "Opfølgning på medlemsforslag om venskabsbyaftale med Sermersooq Kommune" - Behandlet i Borgerrepræsentationen 10.10.2024

BILAG 1 - "OPFØLGNING PÅ
MEDLEMSFORSLAG OM
VENSKABSBYAFTALE MED
SERMERSOOQ KOMMUNE" -
BEHANDLET I
BORGERREPRÆSENTATIONEN
10.10.2024

10. Opfølgning på medlemsforslag om venskabsbyaftale med Sermersooq Kommune (Nuuk) (2024-0313704)

Økonomiforvaltningen har sammen med Kommuneqarfik Sermersooq (Nuuk), og med inddragelse af alle fagforvaltninger, udarbejdet en 4-årig venskabsaftale, der skal godkendes af Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen inden, den kan underskrives af overborgmesteren.

Aftalen er udarbejdet på baggrund af medlemsforslag godkendt i Borgerrepræsentationen (den 1. december 2022) om etablering af venskabsbysamarbejde mellem Rigsfællesskabets tre hovedstæder. Tórshavnar Kommuna (Tórshavn) har ikke mulighed for at indgå i et formaliseret samarbejde for nuværende, men det er aftalt at genoptage dialogen herom i 2025.

Indstilling

Indstilling om,

1. at vedlagte venskabsbyaftale med Kommuneqarfik Sermersooq (Nuuk), godkendes
2. at det godkendes, at medlemsforslaget af den 1. december 2022, stillet af Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, SF og Venstre jf. bilag 3, hermed er håndteret.

(Økonomiudvalget)

Problemstilling

Borgerrepræsentationen godkendte den 1. december 2022 *'Medlemsforslag om etablering af et formelt venskabsbysamarbejde med Nuuk og Tórshavn'* med følgende opdrag:

- i. alle fagudvalg skal udarbejde forslag til meningsfulde samarbejdsområder,
- ii. på baggrund af fagudvalgenes forslag pålægges overborgmesteren at rette henvendelse til borgmesteren i hhv. Kommuneqarfik Sermersooq og Tórshavnar Kommuna med en invitation om formalisering af venskabsbysamarbejder med København,
- iii. et samlet oplæg til formaliseret venskabssamarbejde fremlægges for Borgerrepræsentationen.

Medlemsforslaget blev stillet af Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, SF og Venstre.

Københavns Kommune har inden for kommunalfuldmagtens rammer mulighed for at indgå venskabsbysamarbejder. Københavns Kommune har i en længere årrække været gået bort fra at indgå generelle venskabsbyaftaler, men har dog i 2023, på baggrund af den særlige situation, indgået en venskabsbyaftale med Kyiv.

Økonomiforvaltningen har orienteret Udenrigsministeriet om en evt. venskabsaftale mellem Københavns Kommune og Kommuneqarfik Sermersooq. Ministeriet har ingen indvendinger.

Løsning

Samarbejdsforslag godkendt i udvalg

Københavns Kommunes politiske udvalg besvarede i januar-april 2023 medlemsforslagets første del om at udarbejde forslag til meningsfulde samarbejdsområder med afsæt i oplæg fra de respektive fagforvaltninger. Samtlige udvalgsgodkendte forslag fremgår af bilag 2. Forslagene spænder bredt, men fokuserer vidensdeling og kapacitetsopbygning samt indsatser målrettet borgere fra Nuuk/Grønland og Tórshavn/Færøerne, der er bosat i, eller flytter til, København.

Invitation til borgmestre og dialog med byerne

Med afsæt i de udvalgsgodkendte forslag sendte forhenværende overborgmester Sophie Hæstorp Andersen den 9. maj 2023 en invitation om at indgå samarbejde til borgmestrene i hhv. Kommuneqarfik Sermersooq og Tórshavnar Kommuna.

Begge borgmestre besvarede forespørgslen positivt og dialog mellem byerne om formalisering af venskabsaftale og samarbejdsområder blev igangsat på embedsniveau. Desuden blev et møde afholdt mellem forhenværende overborgmester Sophie Hæstorp Andersen og borgmester i Kommuneqarfik Sermersooq Avaaraq S. Olsen i december 2023 om mulighederne for samarbejde.

Efter længere tids drøftelser endte Tórshavnar Kommuna dog med at tilkendegive, at man for nuværende ikke kan indgå i et formaliseret venskabsbysamarbejde bl.a. med henvisning til færøsk kommunalvalg november 2024, men at byen er åben for at genoptage dialogen herom i 2025.

Oplæg til samarbejde mellem København og Nuuk

Økonomiforvaltningen har i tæt samarbejde med Kommuneqarfik Sermersooq udarbejdet udkast til aftale mellem de to hovedstæder, der i første omgang vil være gældende for en fireårig periode med mulighed for forlængelse (bilag 1). Aftalen tilkendegiver desuden, at man ser positivt på muligheden for, at Rigsfællesskabets sidste hovedstad Tórshavna Kommuna på senere tidspunkt inkluderes i venskabsbysamarbejdet.

Af aftalen fremgår et ønske om et ligeværdigt og gensidigt værdiskabende samarbejde, og at der under aftalen kan udformes og realiseres konkrete samarbejdsinitiativer inden for fire overordnede temaer: i) Kultur, nærdemokrati og borgerinddragelse, ii) Bæredygtighed, klima og byudvikling, iii) Unge, trivsel og sundhed og iv) Effektiv offentlig forvaltning. De fire temaer afspejler Københavns Kommunes udvalgsgodkendte forslag (bilag 3) og tilsvarende forslag udarbejdet i Kommuneqarfik Sermersooq.

Aftalen behandles og forventes godkendt på Kommunalbestyrelsesmøde i Kommuneqarfik Sermersooq den 8. oktober 2024.

Økonomi

Der er ingen udgifter forbundet med sagen. Det forventes dog, at der vil være behov for at afsætte ressourcer til gennemførelse af konkrete samarbejdsinitiativer og -aktiviteter.

Videre proces

Sagen forelægges Borgerrepræsentationen den 10. oktober 2024 med henblik på, at aftalen underskrives umiddelbart herefter af Københavns overborgmester og borgmesteren i Kommuneqarfik Sermersooq.

De relevante forvaltninger får hovedansvaret for udformningen og gennemførelsen af de konkrete aktiviteter under aftalen, herunder også ift. finansiering af konkrete initiativer og aktiviteter.

Søren Hartmann Hede / Nanna Westerby Jensen

Oversigt over politisk behandling

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler,

1. at vedlagte venskabsbysaftale med Kommuneqarfik Sermersooq (Nuuk), godkendes
2. at det godkendes, at medlemsforslaget af den 1. december 2022, stillet af Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, SF og Venstre jf. bilag 3, hermed er håndteret.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 1. oktober 2024

Indstillingen blev anbefalet over for Borgerrepræsentationen uden afstemning.

Beslutning

Borgerrepræsentationens beslutning i mødet den 10. oktober 2024

Indstillingen blev godkendt uden afstemning.

Bilag

Bilag 1 - Venskabsby mellem København og Nuuk (opdateret 8.10.24)

Bilag 2 - Liste over Københavns Kommunes udvalgsgodkendte samarbejdsforslag

Bilag 3 - Medlemsforslag om etablering af et formelt venskabsbysamarbejde med Nuuk og Tórshavn

Bilag 4 - Rettelsesblad til bilag 1